

Kulturaj Kajeroj

DUMONATA INFORMADA KAJ KULTURA REVUO

Direktoro : H. MICARD, Prezidanto de la Kulturdomo de Franclandaj Esperantistoj, ÉPINEUX LE SEGUIN (Mayenne) - Tél. 1 - (Francujo)

JARABONO :

Simpla : 3 fkoj
Subtena : 5 fkoj
Bonfara : 10 fkoj

Sendotaj al : Micard Henri
Kulturaj kajeroj
Epineux-le-Seguin (Mayenne)
C. C. P. Nantes 2349-62

(Vidu la liston de niaj perantoj sur pagô 4)

MAJO - JUNIO

1961 3

KULTURAJ KAJEROJ

1961 Majo - Junio

Dumonata informada kaj kultura revuo

REDAKCIA KOMITATO :

Sekretario :

P. Babin, 5, boulevard Buisson
Rochefort-sur-Mer (Franc.)

Komitatanoj :

René Watier
Paul Guillot
Frédéric Thébaud
Pierre Chevalier

La represo de artikolo el nia revuo estas permesata post interkonsento kun la redakcio. Oni bonvolu ĉiam citi la nomon « Kulturaj Kajeroj » kaj sendi ekzempleron de la revuo aŭ gazeto en kiu aperis la koncerna represaĵo.

ENHAVO

E. Lapenna skribis por vi : Jugoslavo meditas rigardante francan filmon.

Esperanto tra la mondo.
TURISMO :
Vojaĝo tra Provenco (II. - Arles) (F. Garrigue).

EL IE EN LA MONDO :

Ĉefaj aŭ flankaj studobjektoj ? (P. Balkanyi).

Internacia evento : La 24-hora aŭtokurado en Le Mans (H. Delgove).

La Latina Kvartalo.

Kulturaj aranĝoj en la E.K.D. : La ekzistencialistaj herooj (C. Llech-Walter).

Tra la Esperanta Literaturo : Ivan Malfeliĉulo **(S. Guillot).**

Por via distro.
Por viaj infanoj : Tri fratoj (fabelo de Grimm).

KULTURAJ KAJEROJ
ne similas, ne similos al aliaj Revuoj.

KULTURAJ KAJEROJ
spegulos la vivon de nia Esperantista Kulturdomo.

KULTURAJ KAJEROJ
publikigos la plej gravajn prelegojn aŭditajn de niaj vizitintoj, kaj artikolojn de diverslandaj eminentaj esperantistoj.

KULTURAJ KAJEROJ
respondos al gramatikaj demandoj.

KULTURAJ KAJEROJ
prezentos konkursojn, kaj diversajn amuzaĵojn.

Ni deziras ke « **Kulturaj Kajeroj** » plaĉu al vi. Sendu viajn sugestojn, kaj kritikojn

H. MICARD.

EMILIJA LAPENNA SKRIBIS POR VI :

Jugoslavo meditas rigardante la Francan Filmon

Nu, ĝi venis kun ioma malfruiĝo, sed estas noble lasi atendi al si, la franca filmo konas la la leĝojn de ĝentileco kaj degnis prezenti sin al la jugoslavia publiko du jarojn post kiam la franca rigardis ĝin. Sed la malfruiĝo nur utilis al pli bona kompreno de la filmo. Ekzistencialismo estas la franca produkto, la franca junularo estis la unua, kiu transplantis la ideojn en la vivon.

Necesis iom da tempo ĝis la vivkutimoj de junularo el Parizo penetru ĝis la periferio de Eŭropo. Ĉuste nun la ekzistencialisma bruo el la centro reeĥas en la foraj partoj. Junularo volas esti originala, nepre alia ol nejunularo. Troigo estas la ĉefa elemento, kiu pruvas la harmonian apartenon al sia epoko kaj sia generacio. Troigo en ĉio, precipe en la kompreno de libereco.

Francoj scias fari filmojn, ili tion pruvis ne unu foje. Ankaŭ la filmo « Trompantoj » (les Tricheurs) estas bona filmo en ĉio — tekniko, scenoj, dialogoj, situacioj kaj aktorado. Ĉi kredige prezentas la arton de la franca junularo, ne grave se tiu junularo vere estas tia, aŭ ne. La filmo havas sian veron. Ĉin la eksterlanda publiko ekkonas kaj akceptas kiel la ĝustan, ofte ne havante eblecon koni la realan fundamenton sur kiu la filmhomoj elkonstruis la filman veron. La sola vivprincipo de la junularo el la filmo estas labori nenion, sidi en kafejoj kaj nokte drinki en rock'n roll danc' kaj seks' orgioj. Tio signifas esti liberigita je sentoj, tradicio, devigoj, atentemo kaj respondeco. Ĉio perfekte ebligita dum ekzistas bonkoraj fratoj laboristoj, kiuj senriproĉe lasas eluzi sin, grandanimeco de patroj fabriskistoj kaj originaleco de gepatroj aristokratoj, kiuj disponigas siajn kastelajn salonojn al la senbride temperamenta societo de sia filino. La epilogo de tiaj « jour » estas amaso da frakasita multekosta porcelano, orumitaj foteloj, historiaj lustroj. Ĉarma franca junularo, kiel multekostan kadron ĝi bezonas por siaj tumultaj amuzoj ! Feliĉe, en Jugolavio ne ekzistas privataj feŭdaj kasteloj kaj la jugoslaviaj junaj ekzistencialistoj en sia rock'n roll bakanaloj povas rompi nur lignajn benkojn kaj glasojn fabrikitajn el la plej malmultekosta vitro.

La filmo nur prezentas la parton de la franca junularo, ĝi ne riproĉas, ĝi ne kondamnas. Bravo, tio estas kuraĝa, ne ĉiuj filmindustrioj kapablus montri similan aŭdacon. Junuloj ŝatas la « Jaguaron », akiras ĝin per senskrupula vojo de ĉantaĝo, la filmo ne kondamnas tion, ĉar « per honesta laboro la plimulto neniam akiras la « Jaguaron ». Ho, bone ke en Jugoslavio oni ne produktas luksajn aŭtomobilojn, la tento, do, estas malpli granda. La filmo ne kondamnas priŝtelon de la propra patrino, nek knabinon, kiu ridegas super la amuza situacio ne sciante kiu patrinigis ŝin. Ne, ĉion tion la filmo ne kondamnas. La junularo trovis sufiĉan pravigon por tia konduto en sia vivmedio. La filmo kondamnas nur mensogon, mensogon al si mem. Mankon de la kuraĝo konfesi la veron al si mem kaj trovi du-tri simplajn vortojn kapablajn konstrui la ponton ĝis la alia koro. Sed sincereco ne estas moderna. Esti enamiĝinta signifas esti ridinda en la rondo de junaj ekzistencialistoj. Kiu tamen faris tiun krimon, meritas la morton. Tre modernan morton en « Jaguaro » fluganta sur humida ŝoseo per 160 je horo. Ĉu tiu finalo estas la instruo de la filmo ? La morala prediko ? Ĉu ĉiu juna ekzistencialisto, kiu enamiĝas, devas morti en ŝtele akirita « Jaguaro » ? Kaj kiuj ne mortos ? Ĉu ili meritas vergobatojn aŭ kontrau-ekzistencialismon ? Multaj demandoj — la filmo ne respondas al ili.

Esperanto tra la Mondo

Ferioj per esperanto

Jen kelkaj esperantistaj manifestacioj kiujn ni ankoraŭ ne anoncis :

— Feriaj Kultur-semajnoj, 6-20 de aŭgusto, Kastelo Münchenwiler apud Murten-Morat, Svislando. Informoj : Svisa Esperanto-Instituto, Breitenrainstrasse 12, Bern.

— Esperantista Libertempejo sur Adriatiko, precipe por gejunuloj ; tendaro aŭ loĝejo en hotelo en la golfo de Primosten (inter Split kaj Sibenik). Skribu al : Astronomia Observatorio, Esperanto-grupo, Opaticka 22, Zagreb, Jugoslavio.

— Feria Semajno, okaze de la inaŭguro de la urba kampadejo « Zamenhof » en Vallon Pont-d'Arc, Francio, 22-30 7. Skribu al : Grupo esperantista, Chemin de Baza, Aubenas (Ardèche) Francio.

— Aŭtunaj Feriaj Kursoj, 15-22 10 ; en Vejle, Danujo. Adreso por informo : S-ro L. Friis, Ingemannsvej 9, Aabyhoj, Danujo.

— Fine de la jaro : Skiferio de T.E.J.O. en Fiizmoos, Austrujo.

— En 1962 (14-21 de aŭgusto), en Romo : Kongreso de Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista. Adreso : F-ino E. Cipriani, via R. Bonghi, 34, Romo.

Estontaj Universalaj Kongresoj

1962 : Kopenhago ; 1963 : Sofia ; 1964 : Parizo ; 1965 : Tokio .

Esperanto-stratoj

En la mondo, ekzistas almenaŭ 130 stratoj aŭ placoj kun la nomo Zamenhof aŭ Esperanto. Francujo tenas la rekordon.

Nova vortaro Franca-Esperanta

En Francujo ĵus aperis kompleta kaj bonega vortaro franca-esperanta de S-roj Léger kaj Albault. Nun, la francaj esperantistoj disponas kompletan serion de vortaroj.

Esperanto kaj radio.

En 1960, 22 radio-statioj el 13 landoj elsendis entute 1.668 programojn en la internacia lingvo.

— Franca radio respondas esperantlingve en la ĉiutaga mallongonda programo dediĉita al Sovet-Unio. Atentigu viajn sovetajn korespondantojn ! Adreso : R.T.F., Emissions vers l'étranger, section U.R.S.S., 118, Champs-Elysées, Paris (8e).

— Atentu ! La horoj de la esperanto-dissendoj en Svisa radio estis ŝanĝitaj. Sendu leterojn aŭ gratulkartojn al la de vi aŭskultitaj statioj !

En U.R.S.S.

En urbo Hâbarovsk (Malproksima Oriento de U.R.S.S.), funkcias 14 esperanto-rondoj. Petu korespondantojn al : Esperanto-rondeto, ĉe la Pedagogia Instituto, Hâbarovsk, ul. K. Marksa, U.S.S.R.

En la eldonejo « Stafeto »

En la aktiva eldonejo « Stafeto », lastatempe aperis, en unu volumo, tradukoj de : « Reĝo Edipo » kaj « Antigona » de Sofoklo kaj, ankaŭ en unu volumo : « Topaze », de M. Pagnol kaj « La Ŝipego Tenacity » de Ch. Vildrac ; fine, « Otelo » de Shakespeare estis tradukita de Rossetti. Plie, pluraj poemaj volumoj enviciĝis en la lastaj eldonitaj verkoj.

Junulara agado en Bulgario

En Plovdiv, la 4an de februaro, okazis la dua tutlanda junulara balo. Pli ol 400 junaj gastoj el 17 urboj ĉeestis la renkonton dum kiu okazis ankaŭ oratora konkurso.

Lastaj informoj pri la Universala kongreso de Harrogate

Riĉa teatra kaj arta programo estas preparata :

La « Internacia Arta Teatro », en neoficiala aranĝo, prezentos vesperon : « Unuaktaj modernaj teatrajoj ». La pianisto Roland Dupuis faros prelegon « Renkonto kun la eterna Beethoven » kun piano-ilustrajoj kaj diapozitivoj. Teatra trupo el Bristol, prezentos « La Urso » de Ĉeĥov.

La kongresa komitato invitis tri artajn ensemblojn el Ljubljana kaj plie, la Esperanto-teatro de tiu urbo ludos « La mondo ne havas atendejon ». Amatora trupo el Londono ludos unuaktan japanan dramon : « Okuni kaj Gojei » ; ktp.

— Libro-ekspozicio, por neesperantista publiko, okazos dum la semajno.

— Ŝanĝo por la Internacia Geografia Semajno (12-19 8). Ĝi okazos en Leicester.

— La Internacia kongreso de blindaj esperantistoj diskutos raporton pri « laboro kaj celoj de la Ligo de la Helpantoj de la surd-mutuloj ».

— La prezentado de filmoj kun esperanta parolo estas aktive preparata.

En la kosmo...

Pli ol 1.500 planedoidoj rondiras ĉirkaŭ la suno. La numero 1.462 kies surfaco estas 21 kv. km. estas nomita Zamenhof.

TURISMO

VOJAĜO TRA PROVENCO

II. - ARLES

O ci, kiu estis ĉio, kion oni povas esti,
La Metropolo de Imperio,
La ĉefurbo de Reĝlando,
Kaj la Madono de Libereco.
Frederiko Mistral.

Tiuj paroloj de la provenca majstra verkisto, Mistral, permesas aserti ke, trairante Arles'on, ni kontaktiĝas kun la tuta historio de tiu regiono.

La unuaj loĝantoj konataj, la Liguroj, starigis apud la urbo, en la praepoko, meze de la tiamaj marĉoj nun malaperintaj, monhiron sur la monteto « Cordos » (Pr. Kord').

La klimato, la pejzaĝo strange memorigas Italujon. Ili allogis la Romianojn. La regiono fariĝis « Provincia Romana », sekve ĝia nomo : Provenco. Arles profitis tiun allogon. Frue granda haveno, tre aktiva dank'al sia situo sur Rodano, proksime de la maro, ĝi kunligis Hispanujon kaj Gallion kun Italujo, pere de la grandaj vojoj Aŭrelia kaj Domitia. Ĝi komercis kun ĉiuj mediteraneaj urboj, vendis la tritikon de Comtat Venaissin (Venecia Grafejo), la oleojn de Provenco, la rodanajn vinojn. En la ŝipfarejoj, oni senhalte laboris. Ĉar ĝi situas apud la enfluejo de Rodano, amasoj da varoj akumuliĝis sur la bordoj de la riverego. Ili venis de ĉiuj mediteraneaj havenoj, el Oriento, Grekujo kaj Afriko. Dokistoj ilin malŝarĝis el la ŝipoj, kaj, tuj, enŝipigis ilin sur aliajn malpli grandajn por transportado ĝis la plej internaj partoj de la lando. Oni parolis ĉiujn lingvojn tiam konatajn. Oni renkontis ĉiaspecajn homojn kun la plej strangaj kostumoj : komercistojn, maristojn, soldatojn venantajn el la plej malproksimaj partoj de la antikva mondo.

ARLES : Antikva Teatro (Klišo S.I. Arles)

La urbo estis eleganta, kun sia amfiteatro, sia teatro, siaj monumentoj el marmoro, siaj belaj statuoj. La loĝantoj kuniĝis sur la vasta Forumo, la koro de la urbo. Sur ĝiaj kahelegoj, blindetigantaj pro la suno, ili promenis, kontraktis aferojn, interŝanĝis novajojn. Pluraj temploj, starigitaj je la honoro de la dioj kaj de la imperiestroj, ricevis piajojn de la popolo.

Pura akvo alkondukita er multekosta akvedukto atestas la rafinojn de la tiamaj Arles'anoj, kiuj jam ne volis trinki la akvon de Rodano. Aldonu bluan ĉielon, tian sunon vivigantan la kolorojn : vi havas spektaklon prezentitan de neniu alia urbo.

Arles konis sian veran apogeon nur dum la dekadenco de la romia imperio. Imperiestro Konstantino restadis en la urbo. Ĝi lin allogis, memorigis al li Romon pro sia situacio, sia milda klimato, siaj afablaj loĝantoj, posteuloj de la veteranoj venigitaj antaŭ tri jarcentoj de Cezaro, konservinte ĉiajn

kutimojn. La elekto de la Imperiestro pligrandigis la potencon de la urbo, kies prestiĝo ĉiutage kreskis.

La urbo pliriĉiĝis, pligrandiĝis. Oni konstruis novajn monumentojn. Ili ĉirkaŭis la publikajn placojn. Ponto el ŝipoj kunigis la du bordoj de Rodano Nova kvartalo kreskis sur la dekstra bordo. Luksegaj varmbanejoj eĉ donis sian nomon al kvartalo.

La filo de Konstantino, naskiĝis en Arles, en 314. Tiu, poste restadis en la urbo. La ludoj, la festoj konis neordinaran brilon. La kuroj en la cirko, la teatraj prezentoj estis belegaj. Neniam la urbo konis tian epokon, tiel vivoplenan, tiel gaĵan. La tuta Imperio ĝin rigardadis. Oni ĝin nomis : « Gaila-Rometo ».

La multaj tomboj borderantaj la malnovan Aŭrelian vojon formis la nekropolon « Elizeaj Kampoj ». Tie, tuj de la kvara jarcento, la nobeloj, la riĉuloj, sin entombigis. Iliaj ĉerkoj sekvis malrapide la fluon de Rodano.

Kiam la Romia Imperio ruiniĝis en la anarkio kaj la invadoj, Arles konservis ankoraŭ grandan rolon. Ĝi fariĝis ĉefurbo de sendependa reĝlando. Tiel, Arles dufoje konis la apogeon de sia gloro, dufoje ĉefurbo. Ĝi iomete konservas la nostalgion de tiu pasintaĵo pere de siaj monumentoj. La antikva profilo de ĝiaj filinoj, la stilo kaj la harmonio de iliaj kufo kaj kostumo memorigas tiun epokon.

Unu el la unuaj, la urbo konis la komunumajn institucioĵn. Ĝi profitis tre imponan kaj larĝan senimpostecon dum epoko, kiam la franca lando konis la teruran feŭdismon. Ĝi eĉ fariĝis respubliko, ĝis 1486, kiam ĝi estis definitive aneksita al franca krono. La franca asimilado ne estis tre facila kaj postulis multajn jardekojn. Hodiaŭ, ankoraŭ, la provenca lingvo estas parolata de ĉiu Arles'ano, inda je sia deveno.

La preĝejo « Sankto-Trofimo », konstruita dum la XIa kaj la XIIa jarcentoj, staras en la angulo de la placo. Ĝia kradego prezentas la finan juĝon. En la timpano Kristo prezidas la Sanktan Manĝon. La dek-du apostoloj sidas sub liaj piedoj ; en la maldekstra friso la beatigitoj akceptataj en Paradizo, en la dekstra, vi vidas la malbenitojn. En la apuda klostro, unu el la plej belaj en Francujo, vi rimarkas la diversecon kaj la nombron de la statuoj, kapiteloj, kolonoj.

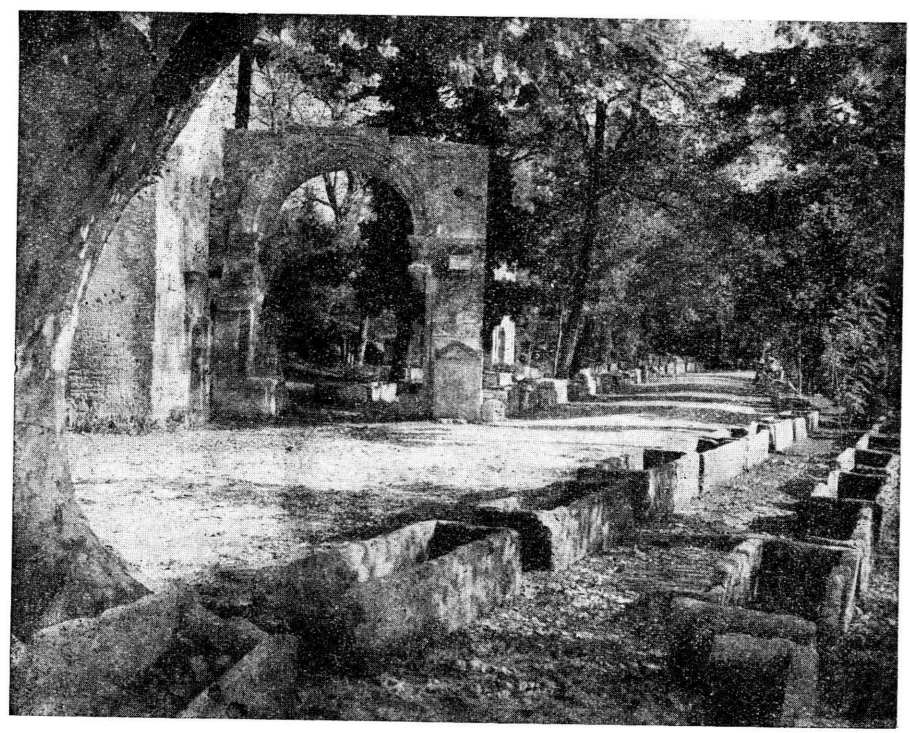
Forirante el la klostro, turnu dekstren ĝis la antikva teatro, greko-roma. Ĝi povis enteni 12.000 rigardantojn kaj ankoraŭ montras siajn majestajn ruinaĵojn : belegajn ĝemelajn kolonojn el marmoro, kiuj subtenas parton de la kornico kaj stumpojn de du aliaj, antaŭe simetriaj al ili, luksega dekoracio por nunaj mire belaj prezentadoj.

Je kelkaj metroj, oni ekvidas la imponan amason de la Amfiteatro, pli popole nomita Arenoj. Konstruita dum la Ia kaj la IIa jarcentoj, ĝi povis enteni 25.000 personojn. Ĝi estas nun la plej granda en Francujo. Dek-kvin mil rigardantoj povas sidi sur ĝiaj ŝtupbenkoj. Supreniru ĝiajn saracenajn turojn, vi havos belan perspektivon al Rodano, Kamargo, Alpijoj, Kraŭo.

Revenu al placo Respubliko. En la kontraŭa angulo, iru laŭ la strato Respubliko, ĝis la « Muzeo Arlaten » (leg. Arles'ana Muzeo). Per la mono de Nobel Premio, kies laŭreato li estis en 1904, Frederiko Mistral ĝin kreis. Juvela restarigo de la pasinteco interna kaj familia de Provenco, la « Muzeo Arlaten » estas unu el la plej interesaj folkloraj muzeoj en Francujo, kun siaj portretoj, kostumoj el la diversaj epokoj, mebloj, bestoj, nenombreblaj iloj, pentraĵoj de Leo Lelée, la mastro de la arlesaninaj siluetoj.

Por fini la viziton, iru promenante, laŭirante la belegan promenadon « Lices » (pr. Lis'), sub la milda ombro de ĝiaj mikokuloj, ĝis la Nekropolo Alyscamps (« Elizeaj Kampoj »). En la tuta galloromia tombejo, vi povos ripozi kaj mediti, apud la tombo de iu riĉa prapatro.

F. GARRIGUES.

ARLES : Elizeaj Kampoj (Klišo S.I. Arles)

EL IE EN LA MONDO

ĈEFAJ AÙ FLANKAJ STUDOBJEKTOJ ?

Hungara ĵurnalo aperigis diskutojn de gepatroj pri la nunaj studobjektoj en la lernejoj, precipe pri tio, ke la rezulton montrantan ateston ofte malbeligas la klasifikadoj de la tiel nomataj flankaj studobjektoj, kiel kantado, desegnaĵo, korpedukado (gimnastiko). Kelkaj gepatroj plendis tion aldonante, ke ĉe tiuj oni ne devis esti tre severaj. Estas ankaŭ tia opinio, ke ne estu diferenco inter la graveco de la studobjektoj. « Ĉe la komunsciojn donantaj studobjektoj — skribas patrino — ne povas esti alia mezuro ol la klasifikado pri la scio de la koncerna materialo. Sed oni devus de tempo al tempo kontrolesplori, kiuj el la studobjektoj, kiuj donas la bazon de la ĝenerala klereco, rilate nian nunan epokon, estas nepre lernotaj ? » Sed el tiuj studobjektoj, se oni kunmetis ilin laŭ zorga pesado de la neceso, kaj valoro, oni ne povas elpreni kelkajn, kiel ĉefajn kaj aliajn, kiel flankajn. Ankaŭ la supre menciitaj studobjektoj ne estu esceptoj. Sed oni devas pripensi, ke la instruo de tiuj estas aŭ devas esti nun alia, ol iam. Ŝi rakontas pri siaj infanoj, kiuj iras al klasoj de la ĝenerala lernejo (egalaj en multaj landoj al malsupraj, unuaj klasoj de la mezlernejoj), ke ili devas dum la desegnaĵhoroj fari ne nur « belajn » desegnaĵojn, sed ili ankaŭ tion lernas, kiel oni devas desegni la objektojn, kiel oni devas **redakti** la bildon. Ili lernas arthistorian bazan scion, oni kondukas ilin al ekspozicioj, urbrigardadoj, ke ili vidu la rezultojn de la universala kulturo. Pri tio ili devas skribi taskojn. Tiamaniere lerninte ili pli bone taksas la diversajn artvalorajn konstruaĵojn de la urbo. « Mia fileto ne faras mirindajn pentraĵojn, sed planas loĝdomojn kaj konante la leĝojn de la lumo-malhelo li klarigas al mi, kiel ĝuste tiel li desegnis tiun domon. » « La kantado estas nun jam ankaŭ tia objekto, en kies leciono oni ne nur kantadas, sed ricevas bazan scion de la muzika kulturo. Oni devas ĝoji, ke hodiaŭ kiam la radio alportas la muzikon ankaŭ tien, kie ne estas okazo viziti koncertojn, oni direktas la intersiĝon de la infanoj al la muziko. Do oni klasifikas ne la « kantadon », sed la kunligitajn sciindaĵojn. »

Eble pli grava estas la demando pri la gimnastiko. Tie ne estas bazaj lernotaj scioj. Ĉia valoro estas do saniga kaj disciplinige. Tial ŝi proponas, ke ĉe la ĝenerala klasifikado, ĉar cetere bonaj lernantoj povas esti korpe malfortaj, oni ne enkalkulu la korpedukajn horojn. Tio sekvigos, ke la gimnastika profesoro pli reale klasifikos tiun studobjekton, ĉar li ne devos timi, ke eble ia malbona atestsigno difektos la tutan ateston kaj progrespruvon de la cetere bona lernanto.

Laŭ alia patrino oni devas pli multe konsideri la biologajn kvalitojn kaj specialaĵojn de la infanoj ; tiam pli malmultaj bonaj lernantoj ricevus malbonajn signojn el la « flankobjektoj ». « En intereso de edukado al multflanka homo, al estetiko kaj lerteco oni devas havi tiujn objektojn en la lernejplano, sed iliaj instruadoj okazu ĉiam laŭ tiu ĉi celado. Dum la kantlecionoj oni devus (lau ŝi) ankaŭ prezenti — per radio au magnetofono, gramofono — kelkfoje ian facilan muzikaĵon, popularan parton de opereto kaj tiujn klarigi, pravigante, kial ili lernas ekzemple la skribadon de la muziknotoj kaj aliajn studojn. Ili lernu, kiel oni devas aŭskulti ekzemple iun operon, aŭ rigardi pentraĵon kaj ili akiru ian lertecon kaj volonte sportludu. Ili ĉiam konsciu, kial ili lernas ĉion ĉi. Ke ili entuziasme, ĝoje faru la ofte grize aspektantajn, neinteresajn taskojn. Tiam ne estos plu demando, ĉu la nomitaj objektoj estas ĉefaj aŭ flankaj. »

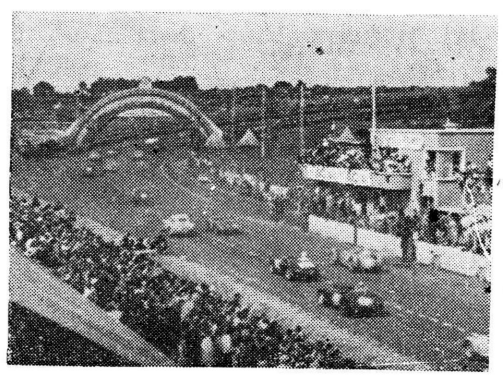
(Laŭ ĵurnalo **Magyar Nemzet**
P. Balkanyi, Budapest).

(Estus interese pri tiu ĉi demando ricevi opiniojn el diversaj landoj, kiel oni solvas tie la problemon ?)

LA 24-HORA AŬTOKURADO EN LE MANS

Kiel ĉiujare, en junio, okazas la 29a aŭtokurado nomita « la Mans-aj 24 horoj ». Dum tuta rondiro de horloĝa montrilo bruegas la motoroj sur la speciala aŭtokurejo.

Ofte imitita sed tute sensimila tiu okazaĵo pliriĉigas la teknikajn sciojn pri motoroj kaj kreas etoson troveblan en neniu alia loko. Ĝi estas la ellaboraĵo de la plej vivoplena franca Aŭtomobil-Asocio, la « Okcidenta Aŭtomobil-Klubo ». De longe la Sartanoj (loĝantoj de la departemento, kies ĉefurbo estas Le Mans) interesiĝis pri aŭtomobilo. Jam en 1872, Mansa industriisto, Amédée Bollée (kies filo famiĝis kiel « aŭtopioniro ») studis la problemon de mekanika veturado kaj konstruis en 1873 eksterordinaran vapor-aŭtomobilon nomitan « la Obeemulo ». Tiu aŭtomobilo ankorau funkciis en 1949 okaze de la « 24 horoj » kaj estas nun videbla en la muzeo de Artoj kaj Metioj.

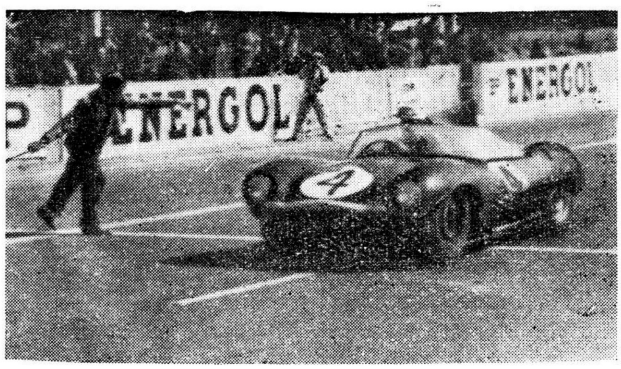
De tiu tempo la junaj Sartanoj interesiĝis pri aŭtomobilo kaj aŭtomobil-kurado. Ankaŭ nuntempe la Mansanoj Jean Lucas, Tavano kaj aliaj pluportas la torĉon. En 1905 fondiĝis la Sarta Aŭtomobil-Klubo (poste Okcidenta Automobil-Klubo), kies unua celo estis organizi kuradon. Tiu unua kurado okazis en 1906, en junio, sur vojaro triangula apud Le Mans. Szisz ĝin gajnis

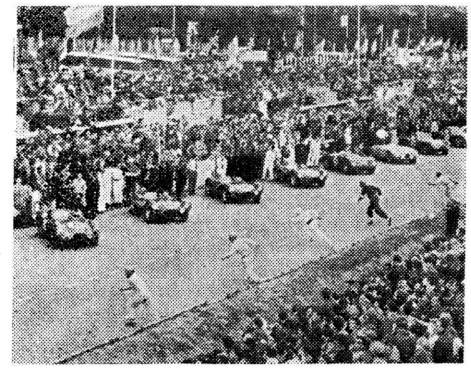
veturinte je pli ol 100 km. po hore. Daŭre okazis la kuradoj en Dieppe kaj Le Mans. Sed kurado nur pri rapideco ne helpas al perfektigo de la motoroj. Estis dezirinde utiligi ĝis ekstremo, en normalaj kondiĉoj, la ordinarajn, « seriajn » aŭtomobilojn. Okazis en majo 1923 la unua tiucela kurado, « Granda Premio pri Eltenemo » baldaŭ konata sub la nomo « Mansaj 24-horoj » pro tio, ke la kurantoj veturis dum 24 horoj. En la sekvaj jaroj la nombro de la alilandoj partoprenantoj kreskis. La alilandaj firmoj superis. Ekzemple la brita firmo Bentley, kiu gajnis en 1927, 28, 29 kaj 30, tiel ke la britaj sportemuloj nomis Le Mans « Bentley-sur-Sarto ».

Sed la dua mondmilito detruis la instalaĵojn de la Okcidenta Aŭtomobil-Klubo kaj nur en 1949 la kuradoj denove okazis sed kun multe pli bela kaj moderna ekipaĵo. Tuj alfluis grandnombre la interesatoj. La terura akcidento de 1955 pruvis, ke la ŝirmiloj ne plu sufiĉis, kiam la ekstrema rapideco de la aŭtomobiloj estis 280 kilometra po hore. Novaj instalaĵoj estis realigitaj kaj eĉ en 1956 la nombro de la vizitantoj estis pli granda ol antaŭe, el kiuj multe regule venas ĉiujare.

La publiko konsistas el sportamantoj kaj personoj el ĉiuj horizontoj, kiuj deziras koni aŭ retrovi la tute specialan etoson. Tiu evento estas duvizaĝa : unue la kurado mem, emociiga, plena je peripetioj kelkafoje tragediaj, kiu okazas sur vojo, kies plej granda parto estas posedaĵo de la Aŭtomobil-Klubo kaj sur kiu la Administracio de « Ŝoseoj kaj Pontoj » provos novajn materialojn kaj teknikojn ; due la svarma vivo meze de konstruaĵoj sendaŭraj, kiuj ĉiujare kreskas. Malantaŭ la « oficialaj » kaj ankau la « popolaj » sidlokoj regas granda foiro kun allogaj instalaĵoj ĉiujare pli nombraj kaj mirigaj. Malantaŭ la sidŝtuparoj ekzistas vera « Komerca Strato » kun restoracioj, kafejoj, nutraĵejoj, postoficejoj, tabak-kaj gazet-vendejoj, reklam-budoj. Ĉe la alia flanko de la vojo, de tie-ĉi atingebla per tuneloj kaj pontetoj, staras « la vilaĝo », luksa vilaĝeto kie, meze de florgajigitaj herbobedoj, ĉarmaj dometoj staras. La vizitantoj povas tie refreŝiĝi per manĝado kaj trinkado ; ili ankaŭ povas informiĝi pri turismo, pri la novaj aŭtomobiloj, viziti la Muzeon de la Aŭtomobiloj. Ankaŭ en tiu vilaĝo okazas katolikaj kaj protestantaj diservoj.

Sed la plej karakteriza spektaklo prezentiĝas en la « popola » parto. Bruo regas. Oni pi-

nikas (« kolbasas » laŭ la esprimo). Dumnokte oni dormas sur la herbo envolvita en kovriloj. Malantaŭe staras la tendoj. La aŭtomobiloj tondras, la laŭt-paroliloj krias ; el la foiraj budoj eliĝas pafbruoj kaj muzikoj. Bruas ankaŭ la radoj de la loterio, la karuseloj, la antaŭdiristinoj, la menaĝerioj kaj la « danc-dometoj ». El la pinarbareto venas odoroj de polvo, de tabako, de rezino, de motor-fumo, de « hom-amaso », de fritaĵoj. Stranga etoso. Stranga sed ankaŭ kortuŝa pro ĝia tiom homa pitoresko.

Ĉiujare vizitas la kuradon 250 aŭ 300.000 personoj. La aŭto-haltejoj akceptas 25.000 veturilojn. Malantaŭ la sidŝtuparoj etendiĝas la aerodromo, kie alteriĝas multaj privataj aŭ kompaniaj aviadiloj. Ok cent ĝendarmoj kaj policistoj kontrolas la trafikon. Diversaj kontrolistoj uzas « walkie-talkies » por certigi la kurad-direktoron pri obeo al la reguloj. Entute preskaŭ du mil personoj « laboras » ĉiutage por la bona sukceso de la « Mansaj 24 horoj ».

Ĉu tia laboro ne meritas atenton ? Ĉu tia spektaklo ne meritas viziton ?

Laŭ artikolo de Henri DELGOVE.

LA LATINA KVARTALO

Dum jarcentoj la plej elstaraj francaj kaj eĉ alilandaj verkistoj kunvenis en drinkejoj, kies nomoj restas en la historio de la literaturo : Villon ĉe « Place Maubert », Racine, Molière, Boileau ĉe « La pomme de pin » (Pinkonuso), Voltaire ĉe « Procope », Vigny, Dumas, Balzac ĉe « Café Tabourey », Mallarmé, Verlaine, Coppée, Richepin ĉe « Café Voltaire », Zola, Goncourt, Daudet ĉe « Le Coucou » (la kukolo), aliaj en « Le Vachette », « La Closerie des Lilas », ktp. Ĉiuj drinkejoj kaj tavernoj troviĝas en la sama parto de Parizo, sur la « Maldekstra Bordo » de la rivero Seine, en la tiel nomita « Latina kvartalo ».

« Latina kvartalo », magiaj vortoj, kiuj memorigas al multaj Francoj kaj alilandanoj la estintaj studentaj jaroj. « Latina kvartalo », kie naskis aŭ plifirmiĝis tiom da talentoj ; kie oni ankoraŭ tumultas sed ankaŭ multe studas ; kie oni multe pensas kaj parolas pri la estonto en la plej diversaj lingvoj ; loko kiu moderniĝis sed konservas la premsignon de la antaŭaj ok jarcentoj.

Dum la Romana epoko, Parizo estis Lutèce urbeto konsistanta el kabanoj. Sur la maldekstra flanko de la rivero etendiĝis arbo-kovrita plataĵo nomita Mons Leucotius. Tiu plataĵo fariĝis la luksa suburbo de Lutèce kaj tie staris la Arenoj kaj la Termobanejo. La Barbaroj tute detruis la konstruaĵojn sed en 507 la reĝo Clovis konstruigis tiuloke grandan preĝejon post la venko en Vouillé. La « Mons Leucotius » fariĝis « Monto Sankta Geneviève ». Sed la Normanoj detruis ĉion sur la monto. Nova preĝejo estis konstruita kaj abatejo aldonita ; ambaŭ estis protektitaj de la papoj kaj reĝoj. Pro tio en 1150, post konflikto kun la episkopo, Abelard, unu el la plej eminentaj tiamaj magistroj, translokiĝis al la « Maldekstra bordo », kun siaj studentoj kaj tiamaniere komenciĝis la historio de la Latina Kvartalo.

La alveno de la studentoj en tiun pacan kvartalon de abatejoj, preĝejoj, kampoj kaj vitejoj estis granda okazaĵo. Oni konstruigis loĝejojn. La studenta korporacio klopodis akiri privilegiojn. Ili ne estis submetitaj je impoŝtoj kaj batalservo. Ili grupiĝis laŭ siaj originoj kaj laŭ siaj studoj en « naciojn » kaj « fakultatojn ». La kunvenoj okazis en preĝejoj, la kursoj sur la stratoj. En la XIIIa kaj XIVa jarcentoj unu el la plej gravaj « studocentroj » estis la Strato de Fouarre. En la malnova franca lingvo la vorto « fouarre » signifas « pajlo ». Tiu nomo de la strato devenas de la fakto, ke la studentoj sidis sur la pajlo surstrate dum la magistro parolis de alta fenestro. La studentoj devis enkapigi ĉion ĉar ekzistis neniu krajono kaj neniu kajero.

El ĉie en la mondo venis la studentoj. Estis necese konstrui novajn loĝejojn ĉar la plej granda parto el ili dormis en keloj aŭ sub la porĉoj de la preĝejoj. Ili akiris monon almozpetante aŭ eĉ ŝtelante. Specialaj domoj estis konstruitaj ĉefe de alilandanoj por iliaj samnacianoj. Oni nomis tiujn domojn « kolegioj ».

Kapelpastro de la reĝo Ludoviko la XIIa, Robert de Sorbon (Sorbon estis verŝajne la nomo de lia naskiĝloko), opiniis, ke estus bone loĝigi en sama konstruaĵo la studentojn kaj la magistrojn. Tiamaniere naskiĝis la fama Universitato Sorbonne. Baldaŭ la kursoj okazis en la kolegioj mem. La tuta aspekto de la Latina Kvartalo ŝanĝiĝis ĉar la studentoj ne plu vagadis surstrate. Sed daure okazis la bataloj inter ili kaj la « burĝoj ». Plurfoje, kiam « burĝo » malkaresis studenton la tuta studentaro kaj la magistroj ribelis, kaj eĉ minacis foriri el Parizo.

La 13a, 14a kaj 15a jarcentoj estis la tempo de la Universitata apogeo, la tempo de Dante, Bacon, Erasme, Rabelais, Calvin. Sed en 1445 la Universitato perdis parton de siaj privilegioj kaj estis submetita je la Parlamento. En 1452 ĝi ne plu rajtis enmiksiĝi en politikaj aferoj. Francisko la unua decidis la konstruon de Reĝa Kolegio, kie oni instruis en la franca lingvo anstataŭ la latina ; la instruistoj estis ekstereklezia j kaj pagitaj de la Ŝtataj Financoj. Tie oni studis ne plu nur teologion sed ankaŭ la hebrean, la grekan, la latinan (poste la araban) lingvojn, la matematikojn, medicinon, kirurgion, anatomion, botanikon. Tiu kolegio nomiĝis Franca Kolegio kaj ankoraŭ ekzistas. Poste Richelieu rekonstruigis la Sorbonne.

De tiu tempo aldoniĝis multaj aliaj konstruaĵoj dediĉitaj al studoj. Multaj ŝanĝoj okazis. Ekzistas nun nur parto de la antaŭa strato de Fouarre. La tuta vivo de la kvartalo nun translokiĝis al Bulvardo Sankta Mihaelo. Sed ankoraŭ pli ol dum la unuaj jarcentoj venas alilandaj studentoi tien. Ĉiuj divernacianoj sekvas samajn kursojn en samaj lokoj. Ili konatiĝas, amikiĝas, ludas, laboras, diskutas kune.

Studado, amikiĝo : duobla aspekto de la Latina Kvartalo.

GEAMIKOJ !

Nombro kreas forton.

Helpu nin pliriĉigi **vian** revuon

ABONU

REABONU

ABONIGU viajn amikojn kaj korespondantojn.

(Vidu la adresojn de la perantoj sur la lasta paĝo).

KULTURAJ ARANĜOJ EN LA ESPERANTISTA KULTURDOMO

Okaze de la Internacia Renkontiĝo (10 an-24an de Julio 1961) prelegos S-ino E. Lapenna, S-ro Chevery, F-ino Llech Walter, D-ro Albault. Kiel prezentadon al unu el la prelegtemoj de F-ino Llech Walter ni proponas al vi la enkondukon de ŝia dulingva (franca kaj esperanta) libro titolita « Ekzistencialistaj Herooj ».

La plimulto el la personoj, kiuj uzas la vorton « Ekzistencialismo », estus certe en granda embaraso, se ili estus devigataj doni pri ĝi ekzaktan signifon. Laŭ ili, tiu termino envolvas doktrinon pli malpli skandalan, sed kiun ili tre malfacile difinus.

« Ekzistencialismo » fariĝis nun laŭmoda. Oni volonte asertas, ekzemple, ke muzikisto aŭ pentristo estas « ekzistencialisto ». Makulita, senzorge vestita, konfuze malordigita kaj malafabla, ĉiuflanken trenante sian naŭzon de kelo al kelo, kaj, malĝojera nokta kato, krurbaraktante laŭ barbaraj ritmoj, jen la stranga fenomeno, kiun ekrevas renkonti duonebriaj eksterlandanoj kaj provincanoj en Parizo.

Efektive, post la milito, senokupaj gejunuloj, afekte montrante plenan nekonformismon, almenaŭ ŝajne, invadis Saint-Germain-des-Prés. — Ĉar, de longatempe, pro siaj literaturaj kafejoj, tiu kvartalo estis ofte frekventata de Sartre, oni povis esti ema similigi tiun novan modon al la ekzistencialisma filozofio.

Fakte, oni povus apenaŭ trovi rilaton, eĉ malgrava, inter tiu fenomeno kaj la unua stadio de la sartra penso, jam transpaŝita tamen, tuj post la milito. — Sed, la neensekretigitaj personoj, opiniante ke ili vidas en la Keloj de « Saint-Germain-des-Prés », la ekzaktan rebrilon de la ekzistencialisma filozofio, konfuze kunfandis en sia spirito « ekzistencialismo » kun « malbeleco », kaj kredis ke, esti ekzistencialisto konsistis, antaŭ ĉio, el la fakto insiste intensigi la malbonan flankon de la homa vivo. Kaj la ekzistencialistaro indignigis, naŭzis, skandalis...

« Tamen, « Ekzistencialismo » estas eble la malplej skandala kaj la plej morrigora el ĉiuj filozofiaj sistemoj. Ĉiuokaze, ni elektis ĝin kiel temon de nia nuna prelego, ĉar ĝi estas la filozofia sistemo kiu povas, kiel eble plej multe, interesi la homan estaĵon.

Efektive, tiu doktrino konsentas al la homa estaĵo egan gravecon, ĉar ĝi oficiale agnoskas ke ĉiu vero, ĉiu valoro devenas de la homo kaj nur de la homo. Tial, la plej verŝajna difino de la ekzistencialismo estas la difino mem de Sartre : « Ekzistencialismo estas Humanismo » : tio estas : « Kulto al la Homaro ».

Tamen, klarigi ekzakte « kio estas ekzistencialismo » ŝajnas al ni malfacile, ĉar ni havas antaŭ ni du dis-irantajn tendencojn : unuparte, la kristanaj ekzistencialistoj, inter kiuj decas envicigi :

— La danon Kierkegaard (de la jaro mil okcent dektria, ĝis la jaro mil okcent kvindek kvina), uzis la terminon « Ekzistencialismo » ;

— La francon Gabriel Marcel, katolika, kiu naskiĝis en la jaro mil okcent okdek naŭa ;

— La germanon Karl Jaspers, kiu naskiĝis en la jaro mil okcent okdek tria, kiu, kvankam edukita en Protestantismo, konfesas, ke li multan spiritan profiton ricevis el la katolikaro.

Aliparte, la ateistaj ekzistencialistoj, kies ĉefaj pioniroj estas :

— La germano Heidegger, kiu naskiĝis en la jaro mil okcent okdek naŭa,

— kaj la francaj ekzistencialistoj nuntempaj, Sartre, Simone de Beauvoir, Merleau-Ponty.

Kompreneble, ni povas nek ellerni plendetale tiujn diversajn doktrinojn kun iliaj propraj karakterizaĵoj, nek doni, tiamaniere, kompletan panoramon de la « ekzistencialismo ».

Ŝajnis al ni interese limigi nin, inter la filozofoj, al tiu kiun oni konsideras en Francujo kiel la vera pioniro de la ekzistencialismo, al tiu ankaŭ, kies verkaro okazigis la plej grandan indignon, Jean-Paul Sartre. — Aliparte, oni povas konsideri tute prave Sartre kiel la teoriiston de la ateistaj ekzistencialistoj.

Plie, alia kialo gvidis nin en la elekto de tiu filozofo. De longatempe, la celo de la filozofio ŝajnis malproksimiĝi kiel eble plej multe de la vivo kaj fariĝis, tiamaniere paradoksa kaj neutila. Oni opiniis ĝenerale, ke estas eble trovi veran filozofion, nur en pezaj traktaĵoj plenaj de subtila dialektiko.

Jen, de kelkaj jaroj, la filozofo fariĝis homo ; li fariĝis estaĵo en la mondo ; la filozofio estas ne plu rezervita al eta nombro de ensekretigitaj personoj.

Sartre sukcesis, tiamaniere, komuniki al la homoj sian doktrinon, tute rekte ; en verkoj de imago, noveloj, teatraĵoj ; lia filozofio estas precize formulita, okaze de incidentoj de la ĉiutaga vivo. Kaj tiuj personoj ne estas senagaj studestaĵoj, kiuj ankoraŭ bezonus klerajn komentariojn de kritikistoj. Ili mem esprimas sian propran signifon ; ili-mem diras ĉion, kio estas direnda, kaj ĉion, kio estas dirinda pri si. Sartre detruas la tradician intervandon kiu aparĝigis la literaturon de la filozofio, kaj kreis tiel, novan manieron : t-e : la filozofian literaturon.

Tial, ni ne klopodis raporti laŭ teknika maniero la suman filozofion de Sartre.

Ni volis nur detale pririgardadi tion, kion povas konservi en memoro pri tiu doktrino, la leganto de la literatura verkaro de Sartre.

Unuvorte, ni ekprovos klarigi la sartran filozofion pere de la Herooj mem de liaj verkoj.

Tamen, ĝisfunda studado de tiuj personoj estus tro longa, kaj emus fariĝi laciga.

Ni limigos nin preferinde prezenti unu solan sed tipan heroon por ilustri ĉiun apartan gravan ideon.

Ni elektos niajn ekzemplojn :
— en la teatraĵoj : « La Muŝoj », « Malpublikeco ».
« Infanjaroj de Estro ».
— en la noveloj : « La Ĉambro », « Erostrato »,
— en la romano : « La Naŭzo ».

Colette LLECH-WALTER.

TRA LA ESPERANTA LITERATURO

Ivan Malfeliĉulo

(pseŭdunimo de Sirjaev Ivan Genadieviĉ)

Ruso, unue instruisto ; de 1904 pastro vilaĝa en Vologda. Naskiĝis la IIan de Aprilo 1877 en Vereteja. Jaroslav, mortis la 23an de oktobro 1933. Post lia morto 6 nov., 11 nov. kaj 1 dec. pastro K. M. Kolobaŝkin okazigis diservojn en esperanto je lia memoro en la preĝejo de Lomigory. Esperantisto de 1895 kaj dum sia tuta vivo li seninterrompe uzis esperanton. Partoprenis la literaturajn konkursojn de S.F.P.E., la « Ondo de esperanto », Internaciaj Floraj Ludoj, ktp.

Kunlaboris al « l'Esperantiste » ; « Lingvo Internacia » ; « La Lumo » ; « La Ondo de esperanto » ; « La Kataluna esperantisto » ; « Literatura Mondo ».

Verkoj : originalaj :

Sep rakontoj : 1906.
La ciganino : rakonto en brajla preso, 1907.
Tra la loko ensorĉita : 1913.
Forta impreso : 1914.
Peko de Kain : 1933.

Gravaj tradukaĵoj restis en manuskripto :

« Fratoj Karamazov » de Dostojevski — « Milito kaj Paco » de Tolstoj — « Liturgio » laŭ la ordo de S. Johano Orbuŝulo. Al li apartenas ankaŭ grava iniciato : dum daŭro de kelkaj jaroj ĝis majo 1930 li kompilis 2092 alfabete ordigitajn artikolojn kaj artikoletojn sub titolo Esperanto-Enciklopedio. Tiu ĉi laboraĵo fariĝis la kerno de la nuna Enciklopedio kaj pro siaj meritoj li ricevis la titolon « iniciatinto-ĉefredaktoro ».

(El Enciklopedio).

Kiel antaŭparolo de « Sep rakontoj » aperis letero de Paul Fruictier, kiu tre bone prezentas la arton de Malfeliĉulo :

Al Sinjoro Ivan Malfeliĉulo

KARA SAMIDEANO

« Lingvon oni lernas nur por ĝia literaturo » diras ofte niaj kontraŭuloj pretendantaj, ke oni ne lernos Esperanton, ĉar en ĝi ne ekzistas literaturo. Jen estas riproĉo, kiun vi prave volis eknuligi. Mi ja ne povas deteni min diri tie ĉi, kiom ĉarma estis al mi legado de viaj rakontoj. Kun vi mi vivis rekte en la Naturo ; kun vi mi sentadis ĝian profundan amemon, ĝian poezion, ĝian trankvilan feliĉon al kiu nia senprudenta kaj malsaĝa koro miksas tro ofte malĝojon kaj suferon ; kun vi ankaŭ mi penetris la karakteron apartan de l'popolo rusa, kiun vi tiel bone konas, kiun vi pentris per sperta plumo de homo longe vivinta inter homoj kaj ame prilaborinta l'animon de iliaj infanoj.

Sen ia dubo, kara samideano, viaj ceteraj legantoj ankaŭ ekkonscios tiun ĉi sentaron ; ili kun vi, sub elŝajno de ironio, malgajiĝos al malalta idealeco de urbanoj por envii al sorto de tiuj kamparanoj, kiuj sciis elkatenigi sin el terajoj por proksime ami la Naturon. Tiu ĉi sento donu al ili la ideon agi same, kiel vi kaj donaci al Esperanto literaturon personan, originalan, kiu perfektigos samtempe la lingvon kaj nin mem !

Sincere via.

Paul Fruictier.

Sep rakontoj

(Ivan Malfeliĉulo)

Ciganino

(En regno de sorĉaĵo (XIIa ĉapitro)

Farinte kelkajn paŝojn, li ekaperis en sufiĉe vastan ĉambron kvadratan. Foresto de fenestroj, tabloj kaj seĝoj laŭlonge de muroj, kiujn li kutimis vidi en ordinara vivo hejma, multe influis lin. La tuta ĉambro estis sternita per molaj tapiŝoj ; la muroj kaj plafono estis kovritaj per nigra teksaĵo kaj grandaj pentraĵoj, en helaj koloroj, prezentantaj : tripiedon kun granda kaldrono sur ĝi kaj granda nubo da vaporo eliranta ; fermitan ĉerkon kun granda « ? » sur ĝia tegmento ; gufojn, strigojn kaj ankaŭ iajn birdojn fablajn. En ĉiuj kvar anguloj fumiĝis en glasaj vazetoj ia pulvoro, disvatiganta akran malsobrigantan odoron. De la plafono kaj tapiŝoj, kuŝantaj sur la planko blovetis orienta parfumo. En la mezo de la ĉambro staris unu tableto malgranda, kovrita per blanka kovrilo. Je ĝiaj ambaŭ flankoj, unu kontraŭ alia, staris du benkoj molaj sen apogiloj. Sur unu el ili sidis virino nek juna, nek maljuna, nigre vestita, kun nigraj brovoj, nigraj okuloj kaj nigraj haroj.

Tiu ĉi nigraĵo, superreganta en la ĉambro, estis tre konvena al ŝia vizaĝo palega ; ŝajne, se okaze, si estus blondulino, la unueco de koloro, tiom frapanta ĉiun novenveninton, ne estus konservita kaj la mistereco ne tiom influanta. Ŝi ekbruligis sur la tableto du kandelojn kaj, per movo gracia de l'mano, montris al Ivan lokon apud ŝi.

Nun, sidiĝante, li rimarkis, ke la tuta tableto estis kovrita per kartoj de diversa grandeco kun plej diversaj avertoj : « oni malpermesas fumi ĉi tie », « volu silenti » kaj ceteraj. Rigardante ilin oni povus multe miri je ŝia antaŭvidemeco.

Dum li estis trarigardanta la kartojn, la ciganino almovis al li unu el ili kun vortoj skribitaj : « permesu enirpagon ! » Jus li ekprenis monujon, kaj ekvolis ion paroli, li ekvidis alian karton turnitan al li : « volu silenti ». Li nevole ekridetis, sed la ciganino faris vizaĝon severan kaj montris karteton parolantan : « ni ridos alifoje ».

.....

— Alta frunto !... tuj ŝi diris laŭte kun alilanda akcento, atente rigardante lian vizaĝon. Via frunto, sinjoro, estas alta kaj larĝa... Laŭlonge kaj laŭlarĝe ĝi estas kovrita per skribaĵoj nevideblaj kaj nelegeblaj por simplaj homoj...

— Nu tralegu ion ! Tio estas tre interesa...

.....

Anstataŭ respondo ŝi metis antaŭ li bileton kun : « pagu unu rublon por sciiĝi pri nesciebla ».

Li sen kontraŭparolo plenumis ĉi tiun postulon.

Ŝi daŭrigis : — Vi estas feliĉa. Jes ! tio ĉi estas skribita sur via frunto. Vertharo krispaĵa estas ankaŭ vera signo de la feliĉo... Ha ! Ha ! Ha ! Ho ! kion mi scias nun ! Vi estas enamiĝinta — via lipharo dekstra montras ĉi tion.

.....

— Ba !... Jen mi trovis ŝian laboron ! ekkriis la ciganino ruza... Mi diros al vi kiu ŝi estas !... Ŝi estas...

Ĉe tiuj ĉi vortoj la koro de Ivan ekbatis nerveme, al sango alfluis al kapo.

— « Ĉu ŝi divenos ? li pensis, se ŝi eraros, mensogos... »

— Ŝi estas bela, bluokula, blondharulino... Ŝi estas riĉa, fraŭlino ! Ŝia nomo estas... Olga ! Ĉu mi divenis, sinjoro ?

Kun ruĝa vizaĝo kaj manoj tremantaj pro neatendita diveno de lia sekreto, Ivan estis simila al knabo, pri kiu petolaĵo jus sciiĝis la patro. Sed la ciganino ne bezonis respondon : lia vizaĝo parolis jesige kaj pli elokvente ol mem vortoj.

Niaj Poetoj

FLOROJ

(« Floroj estas mia ĝojo » ; el letero de Paule Potin mia franca korespondantino).

Estas dum disiĝo la momento.
De l'sufer' mutiĝas la parol'...
Tiam ni konfidas nian senton
Al la floroj — mildon de konsol'...
Floroj, floroj ! Vi-rideto suna,
Vi-kareso, ĝojo de la Ter',
Kaj en vi — Beleco, Amo, Juno
Kaj de larmo eta brilfajrer'
Koro, koro ! Birdo sangvundita,
Tutan nokton vin turmentis plor'...
Sed matene estis vi vekita
Per la sonoriloj de l'majflor'.
La konval' inspiris vivovolon,
Guis mi la ĉarmon de l'arom'
Kaj ĝis nun kortuŝas min konsolo
De la blankvestita florfantom'...

Aleksandro LOGVIN.
(Moskvo, Aprilo 1961).

POR VIA DISTRO

Nia Konkurso

En la lasta numero aperis la lastaj problemoj de nia 1960-61 konkurso. Nuntempe la speciala komisiono pri korektado ŝvitadas super viaj sendaĵoj. Tuj post la korektado la gajnintoj ricevos sciigon per speciala letero. La rezultoj aperos en la venonta numero de Kulturaj Kajeroj. La partoprenantoj al ĉiuj provoj ricevos specialan folion kun la respondoj al la diversaj problemoj.

Kaj nun, pintigu viajn krajonojn kaj plenigu viajn fontoplumojn : baldaŭ komenciĝos nia 1961-62 konkurso.

Amuzaj problemoj

SOLVOJ DE LA LASTAJ PROBLEMOJ :

La piedoj : Kiam estas tri kokidoj, estas ankaŭ 1 kuniklo. Do 2 × 3 = 6 piedoj de kokidoj, kaj 4 x 1 = 4 piedoj de kuniklo. Entute : 6 + 4 = 10 piedoj. Konsekvence, kiam estas piedoj estas 3 kokidoj kaj 1 kuniklo.

Do : 120 : 10 = 12 kaj sekve estas :

3 x 12 = 36 kokidoj, kaj
1 x 12 = 12 kunikloj.

Multnombra familio : Estas entute nur 10 personoj. Jen la genealogia arbo de tiu familio :

Petro - Marta

Johano — Maria - Paskalo

Danielo, Andreo, Deniso, Lucia, Simona

NOVAJ PROBLEMOJ

La ĉefkuiristo kaj la kuirknaboj : Ĉefkuiristo disdonas 63 ovojn al siaj kuirknaboj. Al la unua li donas la duonon de la ovoj plus duonan ovon. Al la dua li donas la duonon de la ceteraj ovoj plus duonan ovon. Kaj tiel plu ĝis ne plu restas ovoj, sen rompi eĉ unu ovon, kompreneble. Kiom da kuirknaboj ricevis ovojn ?

La horloĝo kiu rapidas : Horloĝo rapidas je 1/4 minuto dum la tago, sed pro la ŝanĝo de la temperaturo ĝi rapidas je 1/3 minuto dum la nokto. Post kiom da tagoj kaj da noktoj, ĝi havos fruon de 2 minutoj se hodiaŭ ĝi atestis la akuratan horon ?

NI RIDU

En frenezulejo.

Kelkaj frenezuloj rigardas de la fenestro de sia ĉambro al la strato. Multaj personoj staras sur la trotuaroj.

« Kion faras tiuj personoj sur la strato ? » demandas unu el la frenezuloj al la flegisto.

« Ili atendas la biciklistojn ».

« Biciklistojn, kiuj promenas ? »

« Ne. Ili konkure biciklas. Tio estas tre lacige por ili ».

« Kial ili tiom lacigas sin » ?

« Ili ricevos premiojn. »

« Ĉu ĉiuj ricevos premiojn ? »

« Ne. Nur kelkaj el ili, la unuaj. »

« Kial do la aliaj konkuras ? »

—●—

Flegisto aŭdas bruon el ĉambro. Li malfermas la pordon kaj vidas unu el siaj « klientoj » staranta sur tablo. Li estas tute nuda. « Kion vi faras ? »

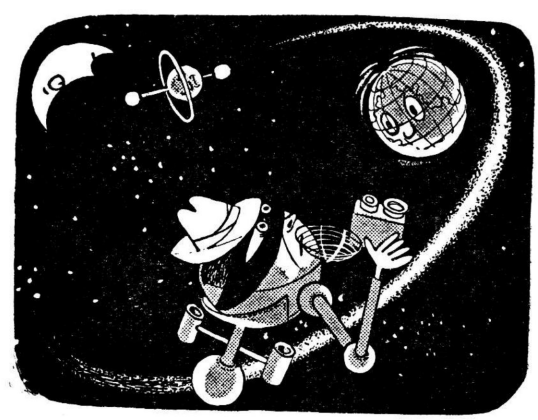
« Mi banas min. Vidu mi tuj plonĝos en la akvon ».

Sur la planko apud la tablo troviĝas pelveto plena je akvo. « Se vi plonĝos en tiun pelveton vi sendube frakasos vian kapon ! »

« Ĉu vere ? ». Post ioma pripensado la viro diras ridante.

« Ne timu ! Mi ne estas freneza ! Mi plonĝos apuden ! »

SPIONADO EN LA JARO 2000-a

POR VIAJ INFANOJ

Tri Fratoj

(fabelo de Grimm, tradukita de Kabe)

Ilustraĵo de A. Besson

Estis iam homo, kiu havis tri filojn. Eksterla domo, en kiu li loĝis, li posedis nenion. Ĉiu el la filoj dezirus heredi ĝin, sed la patro amis ĉiujn same kaj li ne sciis kion fari por ne esti maljusta ; plej simple estus vendi la domon kaj dividi la monon, sed li ne volis tion fari, ĉar ĝi estis hejmo de liaj patroj kaj prapatroj. Fine li trovis rimedon kaj diris al la filoj : « Iru en la mondon, provu viajn kapablojn kaj lernu ĉiu metion ; kiam vi revenos, tiu ricevos la domon, kiu faros plej bonan majstroverkon ».

La filoj konsentis. La plej aĝa decidis fariĝi forĝisto, la dua barbiro, la tria skermisto. Ili difinis la tagon de l'reveno kaj foriris. Feliĉe ĉiu trovis bonan majstron kaj plene ellernis sian metion. La forĝisto subforĝis la ĉevalojn de l'reĝo kaj pensis : « Farita estas la afero, la domo estas via ». La barbiro razis nur altrangulojn kaj pensis la samon. La skermisto ricevis multe da batoj sed li kunpremis la dentojn kaj ne ĉagreniĝis, ĉar li pensis : « Se vi timos batojn, vi neniam ricevos la domon ». Kiam pasis la difinita tempo, ili revenis al la patro; sed ili ne sciis kiamaniere trovi plej bonan okazon por montri sian arton, sidis kune kaj interkonsiliĝis. Subite ili ekvidis leporon trakurantan la kampon. « jen ĝi venas kvazaŭ invitita » — diris la barbiro, prenis sian pladeton kaj saponon, ŝaŭmigis ĝin, ĝis la leporo proksimiĝis, poste dum gia kurado saponis ĝin kaj razis ĝian barbon : li ne vundetis ĝin, nek kaŭzis doloron. « Tio plaĉas al mi, diris la patro, se viaj fratoj ne estos pli lertaj, la domo estas via. » Post momento galope preterveturis sinjoro en kaleŝo. « Nun vi vidos, patro, kion mi scias » diris la forĝisto, kuris al la kaleŝo, deŝiris de la galopanta ĉevalo la kvarhufoferojn kaj alnajlis kvar novajn. « Brave, diris la patro, vi ne estas malpli lerta ol via frato ; mi ne scias, al kiu mi devas doni la domon.

La tria diris « Permesu ankaŭ al mi montri mian arton ». Ekpluvis, la skermisto eltiris la spadon kaj eksvingis ĝin super la kapo : neniu guto falis sur lin. La pluvo pligrandiĝis kaj fine la akvo fluis kvazaŭ el kuvo : la skermisto svingis la spadon pli kaj pli rapide kaj restis tute seka kvazaŭ sub tegmento. Ekmiregis la patro vidante tion kaj diris : « Vi faris plej bonan majstroverkon, la domo estas via. »

La du aliaj akceptis la verdikton sen protesto. Ĉar ĉiuj tri amis unu la alian, ili restis en la domo kaj ĉiu laboris en sia metio ; kiel lertaj specialistoj ili havis grandan klientaron. Ili vivis feliĉe ĝis maljuna aĝo kaj kiam unu malsaniĝis kaj mortis, la du aliaj tiel ĉagreniĝis, ke ili ankaŭ malsaniĝis kaj mortis. Ĉiujn tri, ĉar ili estis tiel lertaj kaj tiel amis unu la alian, oni metis en unu tombon.

Niaj perantoj

Aŭstrio : S-ro Johan Wieshofer, Wiener-Reichstrasse 2, LINZ (20 aŭst. ŝil.).

Belgujo : F-ino S. Obozinski, avenue Brugmann 364, BRUXELLES 18.

Britujo : S-ro Frank Ashpole, 127 Midford Rd, Combe Down, BATH (6 ŝil.).

Nederlando : S-ro M. de Waard, Anemoonstraat, Capelle aan den Ijssel, ZH pĉk : 209721 (2,5 guld.).

Germanujo (Okc.) : S-ro Joseph Bode, (16) KASSEL-Ndzw, Silberbornstr, 33 - pĉk : Frankfurt (M) : 234-759 (3 mark).

Germanujo (DDR) : S-ro Ernst Muthschall, 19a) HALLE (Saale), Am Bergmannstrost 18 - pĉk : Leipzig 510-28 (5 mark.).

Hispanujo : Jozefino Monter Palomar, Muntaner 416, 1°, 1-a, BARCELONO (40 pes.).

Italujo : S-ro Claudio Pontedera, Via Marco Polo 3A, Verona (450 liroj).
Itala Esperanto-Federacio, Corso G. Galilei, 22, TORINO.

Norvegujo : S-ino Marit Delor, Oberst rodes veg 56, LAMBERTSEDER (6 kr.).

Danlando : S-ino Bodil Neergaard, Gothersgade 158, Kopenhago K (6 kr.).

Pollando : Asocio de Esperantistoj en Pollando, Nowy Swiat 27, VARSOVIO (30 Zlotoj).

Svedujo : S-ro Rune Palmgren, Persikogatan 32 III, Stockholm-VALLINGBY (4 kron.).

Svislando : S-ro Pierre Metivier, Via Ferrera, Ascona (Tes.) (3 sv. Frank.).

Aliaj Landoj : Ni serĉas perantojn en aliaj landoj. Oni povas pagi la abonprezon per steloj (11 st.), aŭ respondkuponoj (8 respk.), per libroj, aŭ per neuzitaj poŝtmarkoj. Sin turni al S-ro Micard, Epineux-le-Séguin (Mayenne), Franc.

KASTELO GRÉSILLON

BAUGÉ
Maine-et-Loire
FRANCUJO

ESPERANTISTA KULTURDOMO

De junio ĝis septembro ĉiulandajn esperantistojn kaj eventuale iam ajn karavanojn frue anoncitajn

Akceptas :

Por ripozi trankvile en atmosfero frateca ;
Por eklerni aŭ plulerni la internacian lingvon ;
Por ĝin praktiki per interŝanĝo de ideoj ;
Por aŭdi kulturajn prelegojn ;
Por studi specialajn problemojn ;
Por inter amikoj gaje libertempi ;
Por ekskursi tra centr-okcidenta Francujo.

VENU AL LA ESPERANTISTA KULTURDOMO

Kompleta Programo kun kondiĉoj havebla kontraŭ internacia respondkupono al :

ESPERANTISTA KULTURDOMO, Grésillon, BAUGÉ (Maine-et-Loire) Francujo

LA VIE DE GRÉSILLON

ENTRE NOUS...

La saison d'Eté approche à grands pas. Les adhésions sont heureusement déjà nombreuses pour nos divers stages. Mais nous avons toujours une période très creuse du 18 Juin au 10 Juillet. C'est pourtant la période idéale pour le repos. **Si vous avez des amis, Espérantistes ou non, en vacances à cette époque, conseillez-leur notre château.**

Une caravane Suisse qui devait venir du 24 Juin au 1er Juillet a dû abandonner son projet, les adhésions étant trop peu nombreuses. Un programme détaillé et intéressant avait été mis au point. Je l'avais signalé dans notre dernier numéro. Une seule famille française s'y était intéressée.

Notre rencontre internationale du 10 au 24 Juillet, n'a pas fait le plein. La 3e période (du 24 Juillet au 7 Août) qui devrait attirer de nombreux espérantistes, ne s'annonce pas formidable.

L'Ecole d'Eté, elle-même (du 8 au 29 Août) peut encore accueillir de nombreuses personnes.

Tant qu'au stage de l'U.E.F., en Septembre, il n'a que quelques participants d'assurés.

Les étrangers eux, sont inscrits depuis longtemps. Il y en aura à tous les stages.

Qu'attendez-vous pour venir les rejoindre ? Je vous demande, en tous cas, de redoubler votre propagande autour de vous. Venez, envoyez-nous vos amis. N'oubliez jamais que la M.C.E. ne peut vivre et prospérer que par votre aide. Oui, je sais que je dis toujours la même chose. Qu'on m'en excuse en pensant que pour nous, c'est toujours le même problème : faire de notre château pendant l'été, une ruche bourdonnante d'activité espérantiste et assurer ainsi le succès de notre œuvre, de votre œuvre.

H. MICARD.

La vie de notre Revue

Des abonnés nouveaux arrivent régulièrement, surtout de l'étranger. Petit à petit « Kulturaj Kajeroj » fait sa place dans la presse espérantiste.

Certains abonnés trouveront sur la bande du présent numéro un cachet leur signalant qu'ils n'ont pas encore renouvelé l'abonnement 1961. Qu'ils le fassent sans tarder, ils nous éviteront ainsi la circulaire de rappel, toujours fort coûteuse. Merci à tous ceux qui entendront cet appel.

H. MICARD.

ANNÉE 1961

Abonnés Bienfaiteurs

Versement minimum : 10 NF.

LISTE N° 3

1.	M. Debouvrie (Nord)	10 NF.
2.	Mme Havart (M.-et-L.)	10 NF.
3	Mme Lavallée (S.-Mme)	10 NF.
4.	M. Marly (Gironde)	10 NF.
5.	M. Bachelier (S.-et-O.)	10 NF.
7.	Mme Pallard (Sarthe)	10 NF.
6.	Mlle Poueymarie (Htes-P.)	10 NF.
	Total	70 NF.

Abonnés Soutien

Versement minimum : 5 NF.

Deuxième liste

1.	M. Volqueman (S.-et-O.)	5 NF.
2.	M. Duthel (Rhône)	5 NF.
3.	M. Vigot (Sarthe)	5 NF.
4.	M. Motillon (I.-et-L.)	5 NF.
5.	M. Rochery (Seine)	5 NF.
6.	M. Coupeau (Sarthe)	5 NF.
7.	M. Despeyroux (Seine)	5 NF.
8	Mme Dupont (Hte-G.)	5 NF.
9.	Mlle Guilleris (Vienne)	5 NF.
10.	Mle Baubonne (Hte-M.)	5 NF.
11.	Mme Ruin (P.-de-C.)	5 NF.
12.	Mlle Odon (Aube)	5 NF.
13.	Mme Maisonneuve (L.-A.)	5 NF.
14.	M. Bossard (L.-A.)	5 NF.
	Total	70 NF.

Merci à tous.

Rencontre Régionale du 9 Avril 1961

Comme chaque année, une rencontre des espérantistes de la région a eu lieu à Grésillon, le dimanche 9 avril.

Une réunion se tint le matin au salon du Château.

On remarquait parmi les présents, d'assez nombreux représentants des groupes manceaux (local, des cheminots et des Usines Renault), ainsi que du Cercle Esperanto d'Angers ; nos amis : Motillon, de Tours ; M. et Mme Aude, de Saint-Avertin ; M. et Mme Barré, de Thouarcé ; d'autres encore, qui nous excuseront de ne pas les nommer.

De plus, depuis la veille, un dynamique groupe de cheminots espérantistes parisiens (secteur Ouest) séjournait à la Maison Culturelle.
Les débats eurent entièrement lieu en Esperanto.

Après quelques mots de bienvenue de M. Micard, la Présidence fut confiée à M. Bénistant (inspecteur primaire au Mans) qui invita chaque groupe à faire un compte rendu succinct de son activité.

Pour Angers, ce fut la Présidente du Groupe, Mme Cheverry, qui prit la parole, exposant notamment ce que sont les veillées culturelles consacrées aux peuples d'Orient, organisées avec succès par les espérantistes angevins.

Au nom des trois groupes manceaux parlèrent successivement : MM. Bénistant, Michel et Turbellier.

Le Groupe Renault, qui a reçu plusieurs étrangers, envoie ses deux meilleurs élèves aux Congrès Universels, grâce à la subvention importante accordée par l'entreprise. D'ailleurs, 16 membres du groupe se sont déplacés au Congrès de Bruxelles. Le Groupe était aussi représenté au Congrès régional de Normandie et vint... en force, au réveillon de la Saint-Sylvestre à Grésillon.

Le Groupe Cheminot compte 48 cotisants et assure un cours par correspondance.

Enfin, les espérantistes manceaux espèrent voir s'ouvrir bientôt un cours à la Maison des Jeunes et annoncèrent l'inauguration prochaine d'une avenue Esperanto au Mans.

Après Aude, qui rapporta notamment les bonnes dispositions de la municipalité de St-Avertin à l'égard de l'Esperanto, M. Motillon signala qu'à Tours également, les autorités officielles étaient favorables mais que malheureusement, par suite de la dispersion des responsables du Groupe, celui-ci était en sommeil pour le présent.

Quelques étrangers cependant, furent accueillis dans la capitale de la Touraine.

M. Barré, de Thouaré (Loire-Atlantique) informa ensuite l'assistance que 8 jeunes élèves de sa femme, institutrice, suivaient régulièrement un cours d'esperanto.

Invité à prendre la parole par le Président de séance, M. Coyac, un des responsables des Cheminots parisiens présents, donna quelques détails sur les activités de son Groupe, activités centrées en quelque sorte sur le thème « l'Esperanto par la joie »...

Après lui, Frangeul, d'Angers, rappela que les groupes actifs pouvaient recevoir des subventions des services départementaux « Jeunesse et Sport » (subventions d'équipement ou mieux, au titre des « relations internationales »). Il souligna aussi que le Concours de la B.N.C.I. « Les Inconnus Célèbres » proposait, entre autres, Zamenhof pour le classement à effectuer par les participants.

En conclusion, M. Micard exposa ce que sera la saison d'été à Grésillon, lança un appel pour les inscriptions aux stages et invita l'assemblée à gagner les salles à manger où un repas excellent et copieux, comme de coutume, attendait les convives.

L'après-midi, nos amis parisiens nous firent la surprise d'un joyeux spectacle de variétés, sur le perron du château. Les spectateurs ravis, admirèrent le talent de tous les acteurs ou des musiciens et chanteurs, qui se dépensèrent pour leur faire passer un agréable moment.

A la suite de cette séance, les jeunes improvisèrent une sauterie tandis que les moins jeunes se promenaient dans le parc.

Chacun, se félicitant du temps clément et de cette bonne journée d'amitié, regagna, enchanté, ses pénates en fin de soirée.

FRANGEUL.

" Extraits d'une circulaire "

L'un des plus sérieux obstacles à la diffusion de l'espéranto en France est le manque de professeurs qualifiés. Dans beaucoup de villes, des Chefs d'Etablissements scolaires seraient tout disposés à ouvrir un cours, si nos organisations nationales pouvaient fournir des professeurs.

Devant ce danger — dont nous sommes tous solidairement responsables — l'U.E.F. répondant aux directives de l'U.E.A. a formé une Commission Scolaire dont la tâche essentielle consiste à étudier tous les problèmes concernant l'introduction de l'espéranto dans l'Enseignement. Or, parmi ces problèmes, celui de la formation des professeurs d'espéranto occupe l'une des premières places.

C'est pour apporter sa contribution à la solution de cette question que la MAISON CULTURELLE, en accord avec la Commission Scolaire, organise, à partir de cette année, un Stage spécialement orienté vers la formation de

professeurs d'espéranto. Ce stage aura donc lieu à Grésillon, du 24 Juillet au 7 Août.

Les stagiaires, sous la direction de M. Bourdelon et de M. Ribot, approfondiront leurs connaissances en espéranto, apprendront à faire un cours de langue internationale et prépareront les différentes épreuves de l'Atesto pri Kableco pour le samedi 5 août. En même temps que ce stage pour le Kapableco, aura lieu un stage de première année pour enseigner l'espéranto à des débutants ; ce stage jouera le rôle d'école-annexe par rapport aux Ecoles Normales. C'est dire tout l'intérêt de cette préparation.

A cet effort que nous faisons pour organiser ce double stage, doit maintenant correspondre un effort équivalent de la part des Associations et des Groupes. Certes, le nombre de ceux qui veulent se perfectionner en espéranto est important ; sauront-ils profiter de cette occasion ?

Il faudrait que les Associations et les Groupes espérantistes envoient au moins un de leurs membres choisi parmi les jeunes, autant que possible, pour participer à ce stage ; quel notable progrès ce serait, si, dès octobre prochain, grâce à ces nouveaux professeurs, des cours pouvaient s'ouvrir dans une vingtaine de villes où il n'y avait rien jusqu'ici.

Jusqu'au 24 Juillet, il vous reste encore quelques semaines ; ce n'est pas trop tard pour faire autour de vous une utile propagande et pour contacter ceux et celles qui se joindront à l'un de nos deux stages.

Emploi du Temps du Stage de Première Année

Lever : 8 heures. — Petit déjeuner : 8 h. 30 — Premier cours : 9 h. 15.

9 h. 15 à 10 h. 15. — COURS D'ESPERANTO (M. Ribot) avec la méthode NI PAROLU EN ESPERANTO. Ce cours sera consacré à la théorie grammaticale, expliquée au moyen d'exemples.

Les stagiaires du *Kapableco* y assisteront, préparant ainsi l'exposé grammatical qui figure à l'oral du Kapableco.

10 h. 15 à 11 h. 15. — Exercices d'application relatifs à la leçon étudiée à l'heure précédente (M. Bourdelon).

Selon le temps disponible, la traduction des phrases sera suivie de questions et de réponses en esperanto.

11 h. 15 à 12 h. 15. — Rédaction du thème et de la version contenus dans la méthode, à la fin de chaque leçon. Ces devoirs, faits sur feuilles, seront remis à M. Ribot le lendemain matin et chaque copie sera corrigée par les stagiaires du Kapableco. M. Ribot donnera une correction générale le surlendemain, de 9 à 10 heures, avant le cours.

Après-midi. — Une heure d'étude libre, en fin d'après-midi, au choix des stagiaires pour une révision de la grammaire, étude des lectures, etc...

Remarques. — Le dimanche 30 juillet, l'heure d'étude de l'après-midi sera supprimée. Le samedi 5 août, examen : ATESTO PRI LERNADO.

Emploi du Temps du Stage de Préparation au Kapableco

Lever : 8 heures. — Petit déjeuner : 8 h. 30. — Premier cours : 9 h. 15.

9 h. 15 à 10 h. 15. — Cours de grammaire (avec les premières années).

10 h. 15 à 11 h. 15. — Thème (M. Ribot).

11 h. 15 à 12 h. 15. — Version (M. Bourdelon).

L'après-midi sera consacrée à la préparation des épreuves orales.

17 à 18 heures (alternativement). — Exposé de grammaire espéranto (M. Ribot), ou correction orale d'une copie d'élève (M. Bourdelon), ou anecdote à raconter (M. Bourdelon).

Après souper les activités postérieures au repas du soir sont *obligatoires* pour tous les stagiaires de Kapableco. Elles seront supprimées le dimanche 30 juillet. Elles auront lieu de 21 à 22 heures.

Jours Pairs. — Histoire du Mouvement Espérantiste et son organisation (en espéranto, par M. Ribot).

Jour Impairs. — Programme varié (M. Bourdelon ou M. Ribot).

Remarques. — Le dimanche 30 juillet, les cours de l'après-midi et de l'après souper seront supprimés. Les stagiaires préparant le Kapableco voudront bien se grouper à la salle à manger et au salon pour parler entre eux, *exclusivement en Esperanto.* Le samedi 5 août, examen : ATESTO PRI KAPABLECO.

★

Ajoutons que pendant cette période, des espérantistes étrangers voulant se perfectionner dans la pratique de la langue française, pourront suivre un cours spécial.

CARNET FAMILIAL

Nous avons reçu le « faire-part » suivant :

Nous avons une petite sœur,
elle s'appelle Juliette
elle est née le 22 Mai 1961
Claire et Albin Letendre.

Nos compliments et nos bons vœux à nos amis Letendre, de Seine-Maritime.

VOULEZ-VOUS SÉJOURNER GRATUITEMENT EN BULGARIE ?

Un professeur (dame) de français de l'Université de Sofia, désire passer un mois en France et recevra chez elle pendant le même temps ses hôtes. N'oubliez pas que le Congrès Universel aura lieu à Sofia en 1963.

Quels amis acceptent de recevoir ce professeur chez eux ou... à Grésillon ?

Ecrire (en esperanto ou en français) à : Anton VASEV, 24 Alen Mak, Dimitrovo, Bulgarie.

Pri voyago ĝis Grésillon

La seson de Majo, ni foriris al la Esperantista Kulturdomo, kastelo Grésillon. La vetero estis bela. Feliĉe ne pluvis. Ni haltis en Montsoreau por vidi « la Loire » kaj la Kastelon.

Ni trairis Saumur kaj alvenis al la Kulturdomo posttagmeze.

Ni trovis ke la kastelo estis bela kaj nova. Ni ŝatis rigardi la korforman insuleton kaj la lageton. Ni promenis en la parko kantante gajan esperantistan kanton. Vespere ni ludis en la salono kaj poste ni dancis iomete.

La venontan matenon ni vekiĝis je la sesa kaj ni iris al la arbaro. Poste ni vizitis la urbon « Baugé ». Post la manĝo ni iris ĝis la dolmeno kaj ĉiuj fotografis ĝin. Ni havas bonan memoraĵon pro tiu agrabla sed malfeliĉe tro mallonga tago. Ni esperas reiri baldaŭ kaj renkonti junajn samideanojn.

(Verkita de kelkaj novaj esperantistoj el Poitiers).

UNE OCCASION

de nous aider
d'enrichir votre collection
à moindre frais.

Nous vous offrons de beaux timbres neufs d'U.R.S.S., Tchécoslovaquie et Bulgarie, avec 50 % DE REDUCTION sur les prix du catalogue Yvert et Tellier.

Adressez 3 NF., 5 NF. ou 10 NF. à P. Babin, Lycée P.-Loti, ROCHEFORT-SUR-MER. C.C.P. Bordeaux 1131-19.

Le Gérant : H. MICARD Imp. COCONNIER, Sablé

Nos COURS par correspondance

—★—★—

Notre cours 1er degré fonctionne à la satisfaction de tous.

Spécialement conçu par Mme Guillot pour un cours par correspondance, **il apporte aux élèves, grâce à ses exercices nombreux et variés, la certitude de connaître à fond tous les éléments de la langue esperanto.**

Son prix modique **de 20 NF.,** le met **à la portée de toutes les bourses.**

Recommandez-le autour de vous.

Le cours 2e degré, mis au point par notre ami Babin est prêt.

Original, tant par sa présentation que par sa conception même, il ne peut que plaire à tous et permettra d'arriver rapidement à la pratique de la langue.

Son prix sera de 50 NF., corrections comprises évidemment.

Enfin, un « Cours Supérieur par correspondance » **pour la préparation aux épreuves écrites du Kapableco vient de sortir.**

Ce cours comprend 10 versions et 10 thèmes gradués et une étude dirigée de 3 ouvrages.

Prix du Cours : 30 NF. — Prix des ouvrages d'études :

Vivo de Zamenhof (Privat) 5 NF.

Internacia Lingvo (Lapenna) 8 NF.

El la Maniko (Rossetti) 10 NF.

Total : 53,00 NF.

Ce cours est recommandé par la commission scolaire instituée par l'U.E.F.

Nous attendons vos inscriptions à :

MAISON CULTURELLE ESPERANTISTE

Château de Grésillon

BAUGÉ (M.-et-L.)

C.C.P. Nantes 1485-39